

Başta Afşin-Elbistan Termik Santrali olmak üzere ülkemizde halen faaliyet göstermekte olan tüm termik santrallerin çevreye verdiği zararların ve alınması gereken önlemlerin tespiti amacıyla Anayasanın 98 ve içtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

① Mehmet Sander
Mersin M.V.

Ali Uğur
Ali Uğur
Ayduz M.V.

Mehmet ERDOĞAN
Muğla M.V.

Enver ERDEM
Elazığ M.V.

Prof. Dr. Akın İSİK
Kütahya M.V.

Prof. Dr. Akın İSİK
Kütahya M.V.

Yusuf Halacoglu
Kayseri M.V.

Ali ÜZÜ
Mersin M.V.

Seyfettin YILMAZ
Adana M.V.

Prof. Dr. Zihnel TOPÇU
Ankara M.V.

Lüner ORAL
(Manisa)

Kemalettin YILMAZ
Ağrı M.V.

Bülent BELEN
Telceli M.V.

Ahmet Duran Bulut
Balıkesir M.V.

Nesret ÖZENSÖZ
Bursa M.V.

Oktao ÖZTÜRK
EİZ-M.V.

D. Ali Tordak
İst. M.V.

MESUT DEDEOĞLU
KARABÜK M.V.

Celal ADAN
İst. M.V.

E. Adnan
Erken AKÇAY
Manisa M.V.

Ahile Kaya
İstanbul M.V.

Emin HANCI
Denizli M.V.

Emre GINAR
Kastamonu M.V.

GEREKÇE

Son yıllarda gelişme yolundaki ülkeler hızlı bir ekonomik büyüme göstermişler ve enerji tüketimlerini yaklaşık iki katına çıkarmışlardır. Ülkeler, artan enerji ihtiyaçlarını karşılamak için kaynaklarının elverdiği ölçüde değişik üretim tekniklerine başvurmuşlardır.

Dünya enerji ihtiyacını büyük bir kısmını fosil yakıt kaynaklarından, hidrolik enerji, nükleer santraller, güneş ve rüzgar enerjisi tesisleri ile gidermektedir.

1970'li yıllar artan enerji ihtiyacının giderek hızlandığı yıllar olup; Türkiye'de bu yıllarda çabuk yapılabilirliği, ucuza mal edilmesi ve dış kredi kaynaklarının kolay bulunabilirliği nedeniyle termik santrallere yönelmiştir. **O yıllarda termik santrallerin yapabileceği çevre sorunları konusunda Türkiye'de ve dünyada yeterli bilgi birikiminin ve dolayısıyla kamuoyunun bu konuda hassas olmaması nedeniyle çevre sorunları akla gelmeden ve önemsenmeden hızla termik santraller inşa edilmeye başlanmıştır.** Yapımları sırasında projelerinde hiç gözükmeyen birçok çevre sorunu termik santraller ile Türkiye gündemine girmiştir.

Yüksek kullanım payına sahip fosil yakıtlı termik santrallerin hava kirliliği ekolojik dengenin bozulmasına olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Kömüre dayalı termik santrallerin külleri atık olarak sorun olmakla birlikte, toprak üzerinde depolanması sonucunda, kül içindeki zararlı bileşenlerin yağmur suları ile toprağa sızması sonucu yer altı suları ile de geniş bir alanda zararlı etkisini sürdürme özelliği bulunmaktadır. Termik santraller için gerekli madencilik ve taşıma faaliyetleri de yaratılan diğer çevre sorunları da olmaktadır. Bütün bu olumsuz etkilerine rağmen kömür hala enerji üretiminde tercih edilen bir kaynak olmayı sürdürmektedir. Bu gerçeği dikkate alarak mevcut termik santrallerin kontrollü ve çevresi ile dost bir şekilde işletilmesine olanak sağlayacak yeni teknolojiler monte ettirilmelidir.

Afşin-Elbistan Termik Santrali da Türkiye'nin büyük santrallerinden biri olup, önemli ölçüde çevre kirliliği yaratmakta ve bu çevre sorunları karşısında yalnız yöre halkı değil, yerel, resmi ve özel kuruluşlar da sağlıklı olmayan tespitlerde bulunmuşlardır.

Afşin-Elbistan civarında düşük kaliteli linyit rezervini değerlendirmek amacı ile çevreye vereceği zararlar hiç düşünülmeden kurulmuş olan termik santral baca gazı emisyonlarının ve santralden sorumsuzca çevreye bırakılan uçucu küllerin santral çevresindeki insan, toprak, su, hava ve bitkilere etkisi önemli safhalara ulaşmıştır.

Gazi Üniversitesi tarafından hazırlanan raporda santralden her, yıl Çernobil kazasının yaklaşık 2,5 katı kadar radyoaktif madde yayıldığı, Çukurova Üniversitesi'nden gelen üç kişilik profesörler heyetinin verdiği raporda ise; "Bu kül ve duman havaya böyle savrulması devam ettiği takdirde bölgede toplu ölümler olabilir" denilmektedir.

Ancak ulusal kaynaklarımızı değerlendirmek zorunda oluşumuz ve diğer enerji kaynaklarına göre kömürün elimizde bulunan en fazla potansiyele sahip enerji kaynağı olması nedeniyle, özellikle linyitlerin çevreyi en az kirletecek şekilde kullanımı için yanma öncesi, yanma sırasında ve yanma sonrasındaki teknolojilerin incelenmesi, geliştirilmesi ve ülke koşullarına uyarlanması gerekmektedir. Yanlış alan ve yanlış teknoloji yüzünden, kurulduğundan bugüne değin çevresindeki tüm varlıklara (insan, toprak, su, hava ve bitki) sürekli zarar vermekte olan Afşin-Elbistan Termik Santralinin zararlarının en aza indirgenmesi zorunludur.

Anayasanın 98. içtüzüğünün 104 ve 105. maddeleri gereğince başta Afşin Elbistan Termik Santrali olmak üzere Türkiye'deki tüm termik santrallerin çevreye verdiği zararlarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin tespiti için bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.